

Sexologi – faglige perspektiver på seksualitet introduceres af hovedforfatterne og redaktørerne Christian Graugaard, Annamaria Giraldi og Bo Møhl som den længe ventede lærebog, der skulle erstatte Preben Hertofts *Klinisk Sexologi* fra 1976. Men denne ny-udgivelse er meget mere end det.

Den præsenterer en række velskrevne, gennemarbejdede og informationsmættede kapitler, der hver især dykker ned i ét område af sexologien. Gennem de 44 kapitler gøres læseren via aktuel videns- og forskningsformidling bekendt med centrale aspekter af menneskets seksuelle viden, holdninger, lyster, adfærd og problemer. Bogens kapitler er placeret under fire overskrifter: Perspektiver på seksualitet; Seksualitetens livsfaser og udtryk; Seksualitet, sundhed og sygdom og Klinisk sexologiske problemstillinger.

Forfatterne til de enkelte kapitler er forskere og eksperter inden for hver deres felt, ligesom redaktørerne tegner sig for flere af bogens centrale kapitler. Det lykkes at præsentere bogen som et sammenhængende hele, både sprogligt og formmæssigt – eksempelvis med krydsreferencer bogen igennem, hvilket er hjælpsomt for læseren.

Seksualiteten og det sexologiske perspektiv ses aldrig som kontekstløst, og det understreges gennem hele værket, at viden om den enkelte persons seksuelle funktion i klinisk praksis altid skal sættes ind i en sammenhæng, hvor det fysiologiske er sammenflettet med psykologiske, det sociale og kulturelle/historiske aspekter. Samtidig med dette perspektiv er det vigtigt at have adgang til valid og faktuel viden om kroppens funktioner, hvilket bogen i høj grad bidrager med. Eksempelvis i kapitlet om 'Seksualitet i er biologisk perspektiv', hvor kønsorganernes struktur og funktion gennemgås, og fysiologien bag de vigtigste seksuelle reaktioner beskrives.

Bogen illustrerer den udvikling og udvidelse af sexologiens domæne, som synes at have fundet sted siden Krafft-Ebbings afhandling: *Psychopathia Sexualis* fra 1886 og kan ses som en præsentation af både den kliniske og den teoretiske sexologi og variationen i paradigmer og metodiske tilgange til undersøgelse og forståelse af seksualiteten. Kapitlet 'Kønsidentitet og kønsinkongruens' kan ses som et eksempel på noget af den udvikling, der har fundet sted siden Hertoft publicerede *Klinisk Sexologi* i 1976, i kapitlet præsenteres eksempelvis en informativ tabel om 'ABC over ord og begreber, som man kan møde i transkønlitteraturen'.

Via data fra befolkningsundersøgelsen *Projekt SEXUS* formidler bogen aktuel dokumentation om danskernes seksualfunktion, interesser, vaner og uvaner og relaterer denne viden til den allerede eksisterende forskningslitteratur. Det er en af bogens styrker, at den indholdsmæssigt favner bredt og samtidig gør det på et solidt og opdateret grundlag.

Hvis man som jeg startede på psykologistudiet på Aarhus Universitet i starten af 1990'erne, var den viden man blev præsenteret for om seksualitet og sexologi begrænset til én side i Humanbiologi på første semester, eventuelt suppleret med enkelte afsnit i grundbogen i udviklingspsykologi. Reelt læste vi nok lidt mere om seksualitet, men sexologi blev ikke præsenteret som et selvstændigt fagområde af relevans for psykologer. Jeg ville ønske, at man dengang, som en del af psykologistudiet, var blevet præsenteret for blot en brøkdel af den viden, bogen repræsenterer.

Bogen er relevant læsning for alle med en faglig interesse for sexologi; det være sig personale i sundhedssektoren, tværfagligt personale, der arbejder med sexologi i klinisk praksis, men kan også anbefales til psykologer, der i klinikken oplever, at de mangler den almensexologiske viden, der giver basis for, på en professionel måde, at forstå seksualiteten som et område af væsentlig betydning for klientens almene trivsel. Uden at være en facitliste er bogen en overskuelig indføring i sexologien og dermed anvendelig for studerende og andre med en spirende interesse for sexologi. Som fagperson, der til daglig arbejder med sexologiske problemstillinger, ser jeg bogen som en opdateret, overskuelig og kortfattet præsentation af de pt. væsentlige aspekter af sexologien, et opslagsværk og en inspiration til at dykke ned i de enkelte kapitlers referenceliste og at læse mere og blive klogere.

Af Dorte Olesen, cand.psych. og ph.d., specialist i klinisk sexologi, Retspsykiatrisk Klinik, Skejby

